

Nr 321.

Av herr **Nylander m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av motorfordonsförordningen den 20 juni 1930 (nr 284) m. m.*

Kungl. Maj:ts proposition nr 208 med förslag till förordning om ändring i vissa delar av motorfordonsförordningen den 20 juni 1930 (nr 284) m. m. har till syfte att söka åstadkomma bättre skydd än hittills för trafiksäkerheten, och torde de föreslagna åtgärderna i stort sett omfattas med förståelse inom vida kretsar i vårt land. I vissa avseenden synas emellertid de föreslagna bestämmelserna komma att alltför hårt träffa den bilförande allmänheten.

Såsom en dylik säkerhetsåtgärd har föreslagits en vart tredje år återkommande omprövning av rätten för förare, som uppnått 60 års ålder, att innehava körkort. Då ingen utredning föreligger, som kan styrka befogenheten av den föreslagna, för vederbörande körkortsinnehavare kostsamma åtgärden, och då en med åren tilltagande nedsättning i själs- och kroppsförmögenheterna med säkerhet uppväges av den större försiktighet, som inträder med tilltagande år och erfarenhet, synes den föreslagna åtgärden icke komma att innebära någon nämnvärd vinst för trafiksäkerheten och synes därför icke böra antagas, förrän bindande bevis kunna framläggas, utvisande, att de äldre årsklasserna äro så ansvarlösa, att de trots inträffade kroppsliga fel eller svagheter likväl fortsätta att utan inskränningar föra bil.

Om emellertid av nu icke kända skäl den ifrågasatta efterprovningen av 60-åringarna skulle komma till stånd, synes förslaget i alla händelser böra undergå en förändring, nämligen beträffande föreskriften att intyg enligt 14 § 2 mom. c) skall bifogas. Denna föreskrift är synnerligen anmärkningsvärd, då det icke endast synes onödigt utan rent av kränkande, att en 60-årig person, mot vars nykterhet som bilförare ingen anmärkning föreligger, skall behöva underkasta sig det tidsödande besväret att anskaffa nykterhetsintyg för förnyande av sitt körkort. Då förslaget angående omprövning av körkort ansetts hava ett stöd i nu gällande motsvarande föreskrifter i Norge och Danmark, synes det böra framhållas, att i dessa länder *icke* fordras något enligt de svenska stränga formerna utfärdat nykterhetsintyg vid dylik körkortsförnyelse, utan fästes avseende huvudsakligen vid läkarintyget och den praktiska körskickligheten. Med stöd av vad ovan framhållits synes skäligt, att föreskriften om nykterhetsintyg utgår. Givetvis må det ankomma på länsstyrelsen att i särskilda fall föranstalta om erforderlig undersökning beträffande den sökandes nykterhet.

I avsikt att underlätta övervakningen av motorfordonstrafiken föreslås, att igenkänningsmärke (besiktningsskylt) skall vara anbragt med märkets underkant lägst 50 centimeter från marken. Vidare föreslås, att förare skall, då omständigheterna därtill föranleda, förvissa sig om, att icke igenkänningsmärke (besiktningsskylt) blivit oläsligt, och försummelse i detta avseende är belagt med straff av dagsböter.

I motiveringen till detta förslag anför departementschefen bl. a.:

»I detta sammanhang må nämnas, att frågan om igenkänningsmärkenas konstruktion och utseende synes böra bli föremål för förnyat övervägande. De anmärkningar, som från flera håll på senaste tiden riktats mot igenkänningsmärken med relieftyper synas giva vid handen, att dessa märken anses mindre lämpliga. Det kan därför ifrågasättas, huruvida de icke böra helt förbjudas. Däremot torde måhända igenkänningsmärken med genombrutna bokstäver och siffror böra tillåtas, därest sådana märken av ändamålsenlig konstruktion kunna framställas. Om så blir fallet, torde svårigheten för förare att vid färd i dåligt väglag hålla skyltarna i läsligt skick komma att väsentligt underlättas.» Av detta departementschefens uttalande framgår, att en undersökning beträffande lämpligare konstruktion av igenkänningsmärken är önskvärd och torde vara att förvänta.

För den händelse en sådan undersökning utmynnar i förordning om nya godkända typer för igenkänningsmärken, medförande bättre möjlighet att avläsa desamma, synes den nu föreslagna uppflyttningen av nuvarande igenkänningsmärke icke vara tillräckligt kraftigt motiverad. Det torde även få anses mindre lämpligt att nu ålägga en automobilägare att först flytta igenkänningsmärket för att efter någon tid troligen låta honom vidkännas ytterligare utgift för anskaffande av nytt igenkänningsmärke av annan typ. Då flyttning av igenkänningsmärket kan draga ganska betydande utgifter, enär omdragning av elektriska ledningar, flyttning av baklykta o. d. även bliva erforderliga, synes det, att den föreslagna åtgärden bör anstå, till dess frågan i dess helhet om igenkänningsmärkets utseende blivit utredd.

Till dess en ny typ igenkänningsmärken, mindre smuts- och snösamlade än nuvarande, blivit införd, synes även den föreslagna skärpningen av föreskriften i 21 § 4 mom. böra anstå: »Det åligger förare, att, då omständigheterna därtill föranleda, förvissa sig om, att icke igenkänningsmärke blivit oläsligt.» En dylik skärpning kan medföra oanade svårigheter för även den mest lojale förare vid färd under starkt snöfall och i smutsigt väglag, och bestämmelsen ifråga kan även komma att medföra en icke önskvärd skärpning i förhållandet mellan polismyndigheterna och bilisterna.

I förslag till lag om straff för vissa brott vid förande av motorfordon beträffande föreskrifterna i 3 § framhålla tre av lagrådets fyra ledamöter den betydande straffhöjning, som föreslagits, i det att normalstraffet för i

paragrafen angiven förseelse satts till fängelse i högst ett år; endast när omständigheterna äro mildrande, skola dagsböter ådömas.

Enär, såsom majoriteten inom lagrådet framhåller, vissa för rättskänslan stötande straff kunna komma att ådömas enligt den föreslagna formuleringen, synes det riktigast, att lagrummet formuleras enligt majoritetens förslag, så att straffsatsen blir fängelse i högst ett år eller dagsböter.

På grund av vad härovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte

1) avstyrka i Kungl. Maj:ts proposition nr 208 föreslagna ändring i motorfordonsförordningens 15 § 5 mom., eller ock vid eventuellt tillstyrkande i princip av den föreslagna åtgärden utesluta hänvisningen till samma förordnings 14 § 2 mom. c);

2) avstyrka förslag om ändring av samma förordnings 8 och 12 §§ om viss minimihöjd över marken för besiktningsskylt respektive igenkänningsmärke, till dess frågan om lämpligare utseende å dylika märken blivit till fullo utredd;

3) avstyrka ändring av förslaget i samma förordnings 21 § 4 mom.; samt

4) med instämmande i vad lagrådets majoritet i detta avseende yttrat, avslå Kungl. Maj:ts förslag till lydelse av 3 § i lag om straff för vissa brott vid förande av motorfordon.

Stockholm den 15 mars 1934.

Axel Nylander.

Th. Borell.

Fritiof Gustafson.

